

**Programa școlară
pentru disciplina**

RELIGIE

CULTUL CREȘTIN DUPĂ EVANGHELIE

*Biserica Creștină după Evanghelie din România - Uniunea Bisericilor
Creștine după Evanghelie*

Clasa pregătitoare, clasa I și clasa a II-a

Notă de prezentare

Programa școlară pentru disciplina *Religie – cultul creștin după Evanghelie (Biserica Creștină după Evanghelie din România - Uniunea Bisericilor Creștine după Evanghelie)* reprezintă o ofertă curriculară pentru clasa pregătitoare, clasa I și clasa a II-a din învățământul primar. Disciplina este prevăzută în planul-cadru de învățământ în aria curriculară *Om și societate*, având un buget de timp de 1 oră/săptămână, pe durata unui an școlar.

Programa disciplinei *Religie* este elaborată potrivit unui nou model de proiectare curriculară, centrat pe competențe. Construcția programei este realizată astfel încât să contribuie la dezvoltarea profilului de formare al elevului din ciclul primar. Din perspectiva disciplinei de studiu, orientarea demersului didactic pornind de la competențe permite accentuarea scopului pentru care se învață: formarea elevilor în spiritul valorilor moral-creștine care să stea la baza concepției asupra relației Dumnezeu-om, om-semeni și, nu în ultimul rând, la baza atitudinilor față de propria persoană. Programa oferă posibilitatea înțelegerii caracteristicilor principale ale religiei creștine, așa cum este aceasta prezentată în Sfânta Scriptură – Vechiul Testament și Noul Testament –, precum posibilitatea înțelegerii istoriei și a specificului propriei confesiuni religioase.

Structura programei școlare include următoarele elemente:

- Notă de prezentare
- Competențe generale
- Competențe specifice și exemple de activități de învățare
- Conținuturi
- Sugestii metodologice

Competențele sunt ansambluri structurate de cunoștințe, abilități și atitudini dezvoltate prin învățare, care permit rezolvarea unor probleme specifice unui domeniu sau a unor probleme generale, în contexte diverse.

Competențele generale vizate la nivelul disciplinei *Religie* jalonează achizițiile elevului pentru întregul ciclu primar.

Competențele specifice sunt derivate din competențele generale, reprezintă etape în dobândirea acestora și se formează pe durata unui an școlar. Pentru realizarea competențelor specifice, în programă sunt propuse exemple de activități de învățare care valorifică experiența concretă a elevului și care integrează strategii didactice adecvate unor contexte de învățare variate.

Conținuturile învățării se constituie din inventarul achizițiilor necesare elevului pentru dobândirea competențelor specifice. Astfel, acestea sunt grupate pe următoarele domenii: iubirea lui Dumnezeu și răspunsul omului; Dumnezeu se face cunoscut omului; Viața creștinului împreună cu semenii; Mari sărbători creștine. Aceste teme susțin formarea competențelor specifice, precum și construirea situațiilor de învățare într-un mod flexibil și creativ, în raport cu particularitățile de vârstă și individuale ale elevilor.

Sugestiile metodologice includ strategii didactice, precum și elemente de evaluare continuă. Prezentă programă școlară propune o ofertă flexibilă, care permite cadrului didactic să modifice, să completeze sau să înlocuiască activitățile de învățare. Se urmărește astfel realizarea unui demers didactic personalizat, care să asigure formarea competențelor prevăzute de programă în contextul specific al fiecărei clase și al fiecărui elev.

Pentru a asigura un cadru coerent în predarea *Religiei*, programa școlară propune un set de elemente comune pentru toate cultele din România ce au drept de predare a propriei religii în sistemul de învățământ: lista competențelor generale, o serie de exemple de activități de învățare și partea generală a sugestiilor metodologice. Listele de competențe specifice și de conținuturi sunt elaborate de către fiecare cult, permițând orientarea către teme relevante pentru fiecare dintre acestea.

Competențe generale

- 1. Aplicarea unor norme de comportament specific moralei religioase, în diferite contexte de viață**
- 2. Colaborarea cu copiii și cu adulții din mediul familiar, în acord cu valorile religioase**
- 3. Explorarea activă a unor elemente din viața de zi cu zi, din perspectiva propriei credințe**

Competențe specifice și exemple de activități de învățare

1. Aplicarea unor norme de comportament specific moralei religioase, în diferite contexte de viață

Clasa pregătitoare	Clasa I	Clasa a II-a
1.1. Recunoașterea unor elemente de bază ale credinței creștine <ul style="list-style-type: none"> - discuții despre importanța lui Dumnezeu în viața omului - jocuri didactice ilustrative, care să valorifice experiențe ale copiilor relevante din punct de vedere religios (ajutarea semenilor, participarea la programele și la viața Bisericii etc.) - realizarea unor desene/lucrări practice în care se reflectă informațiile primite prin intermediul cântecelor, textelor biblice prezentate 	1.1. Descrierea unor aspecte de bază ale credinței creștine, prin apelul la experiența proprie <ul style="list-style-type: none"> - dialoguri pe tema rolului credinței în Dumnezeu și a rugăciunii, valorificând diferite povestiri, jocuri, exemple - prezentarea asemănărilor și a deosebirilor dintre rugăciune și rugămintă (dialoguri, desene, jocuri de rol, povestiri) - identificarea, în imagini și texte, a unor persoane biblice - descrierea unor aspecte legate de biserică, înțelegând ca totalitatea tuturor credincioșilor născuți din nou 	1.1. Explicarea unor aspecte specifice propriei credințe religioase <ul style="list-style-type: none"> - definire a unor termeni abordați în cadrul diferitelor teme, din perspectivă generală și din perspectivă creștină: iubire, minune, laudă, mulțumire, dar, ajutor, recunoștință, iertare - dialoguri pe tema importanței iubirii: iubirea omului față de ceilalți, iubirea lui Dumnezeu față de om, iubirea omului față de Dumnezeu, valorificând diferite povestiri, jocuri, exemple - audierea unor povestiri cu conținut religios despre iubirea lui Dumnezeu față de lume - memorarea de scurte versete biblice - jocuri didactice pe tema formelor de manifestare a iubirii față de Dumnezeu și față de semenii - exerciții de redare, într-o succesiune logică, a unor evenimente din viața Mântuitorului
1.2. Observarea caracteristicilor comportamentale ale unui creștin, pe baza valorificării unor situații din viața cotidiană <ul style="list-style-type: none"> - povestirea unor fapte bune, proprii sau ale altora - exerciții de identificare a calităților celorlalți (membri ai familiei, colegi, prieteni etc.), prin desene, dialoguri etc. - jocuri de rol „Așa da/Așa nu” 	1.2. Identificarea caracteristicilor comportamentale ale unui creștin, pe baza valorificării unor situații din viața cotidiană și a exemplelor unor persoane din Biblie <ul style="list-style-type: none"> - dialog pe tema comportamentului diferitelor persoane (din viața de zi cu zi, din Biblie, din povestiri cu conținut moralizator etc.) - audiții de povestiri care evidențiază rolul credinței - discuții pe tema rolurilor rugăciunii, participării la slujbele bisericii și protejării naturii, pornind de la exemple date - analizarea unor imagini pe diferite teme: „Rugăciunea”, „La biserică”, „În natură” etc. jocuri de rol: „Așa da / Așa nu”, cu aplicații la diferite contexte relevante 	1.2. Evidențierea caracteristicilor comportamentale ale unor modele de credință <ul style="list-style-type: none"> - prezentarea unor modele biblice de comportament, la alegere, în funcție de tema abordată: răsplătirea binelui făcut, iertarea, ajutorarea bolnavilor, ajutorarea celor singuri - jocuri de rol în care este valorizată respectarea, în contexte variate, a normelor de comportament ilustrate prin exemplele biblice - povestirea unor fapte bune, proprii sau ale altora, motivate/determinate de iubirea semenilor - exerciții/jocuri de valorizare a celorlalți (membri ai familiei, colegi, prieteni etc.): „Spune trei lucruri bune despre...” - jocuri de rol: „Așa da / Așa nu”

Clasa pregătitoare	Clasa I	Clasa a II-a
1.3. Aplicarea unor reguli de comportament moral-creștin în contexte de viață familiare <ul style="list-style-type: none"> - organizarea de conversații de grup privind regulile de comportament în diferite situații (în familie, școală, biserică, comunitate etc.) - analiza unor studii de caz, pornind de la situații reale sau imaginare din viața copiilor (persoane din viața cotidiană, persoane din povestiri biblice, personaje din desene animate sau din povești etc.) - organizarea de jocuri de rol: „Cum mă comport în contextul...?”; „Cum procedez dacă sunt în situația...?” - organizarea unor exerciții de manifestare a dezacordului față de comportamente care încalcă valorile morale - participarea la Școala Duminicală 	1.3. Aplicarea unor reguli de comportament moral-creștin într-o serie de contexte de viață reale sau imaginare <ul style="list-style-type: none"> - conversații de grup privind regulile de comportament în diferite situații (școală, familie, biserică, stradă, natură etc.) - recunoașterea, în diferite contexte date, a respectării / încălcării anumitor reguli de comportament moral-creștin (jocuri de rol, povestiri, analiza unor imagini etc.) - stabilirea, în grupuri mici și/sau la nivelul clasei, a unor reguli de comportament în diferite contexte (școală, familie etc.), relevante din perspectivă moral-creștină - dialog pe tema regulilor de comportament religios: „Cum procedez când merg la biserică...?”; „Care este locul meu în biserică?...”; „Cum ne rugăm...?” 	1.3. Aplicarea în mod autonom a unor reguli de comportament moral-creștin în diferite contexte de viață reale sau imaginare <ul style="list-style-type: none"> - studii de caz pe tema respectării regulilor de comportament moral-creștin, pornind de la situații reale sau imaginare - jocuri de rol pe diferite teme: „Ce am făcut bine în situația...?”; „Care sunt efectele faptelor bune/rele...?” - exerciții de autoevaluare a comportamentului, prin raportare la exemplele învățate - analiza unor comportamente care respectă sau încalcă valorile morale creștine - conversații de grup privind comportamentul față de semenii cu anumite probleme (sociale, de sănătate etc.), pe bază de povestiri, exemple concrete - construirea unor povești cu început/sfârșit dat, care pun în evidență comportamente moral-creștine

2. Colaborarea cu copiii și cu adulții din mediul familiar, în acord cu valorile religioase

Clasa pregătitoare	Clasa I	Clasa a II-a
2.1. Asumarea unor responsabilități în cadrul grupurilor din care face parte, la propunerea adultului <ul style="list-style-type: none"> - exerciții de identificare a rolurilor sociale ale diferitelor persoane (copii, părinți, profesori etc.) și a responsabilităților corespunzătoare fiecăreia dintre acestea - organizarea de dialoguri pe teme privind colaborarea în diferite grupuri de apartenență - participarea la activități caritabile, împreună cu alți membri ai școlii, bisericii etc. - jocuri de rol pe tema asumării diferitelor responsabilități (în familie, în școală etc.) 	2.1. Manifestarea interesului pentru asumarea unor responsabilități în cadrul grupurilor din care face parte <ul style="list-style-type: none"> - identificarea responsabilităților personale în diferite grupuri de apartenență (familie, școală, grup de prieteni etc.) - audierea unor povestiri care evidențiază exemple de asumare a unor roluri și responsabilități în anumite grupuri - jocuri de rol pe tema asumării diferitelor responsabilități (în familie, în școală etc.) - exersarea unor responsabilități și sarcini de lucru variate în activități de grup, pentru fiecare elev 	2.1. Asumarea în mod explicit a unor responsabilități în cadrul grupurilor din care face parte <ul style="list-style-type: none"> - exerciții de negociere și stabilire în comun a responsabilităților în cadrul grupurilor din care face parte, pentru realizarea unor activități variate - dialoguri pe teme privind asumarea, ascultarea și negocierea responsabilităților în diferite grupuri de apartenență - jocuri de rol pe tema asumării unor responsabilități - prezentarea regulilor privind oferirea și primirea unor sfaturi, învățături, daruri

Clasa pregătitoare	Clasa I	Clasa a II-a
<ul style="list-style-type: none"> - analiza unor studii de caz pe tema ajutorului oferit celorlalți <p>2.2. Identificarea unor elemente comune și de diferențiere între oameni</p> <ul style="list-style-type: none"> - exerciții de identificare a unor elemente de diversitate (aspect fizic, limba vorbită, calități, comportamente, lucruri sau mâncăruri favorite etc.) - organizarea de întâlniri cu persoane din comunitate, pe teme relevante din punct de vedere educațional - analiza unor studii de caz: „Ce ai face dacă ai fi în situația ...?” - audierea unor texte religioase simple, în proză sau în versuri, în care se reflectă ideea de toleranță 	<ul style="list-style-type: none"> - prezentarea unor cazuri relevante pentru teme: importanța ajutorului oferit celorlalți, rolul rugăciunii pentru membrii diferitelor grupuri de apartenență - dialog pe tema rolurilor și responsabilităților diferitelor persoane în biserică (presbiteri, credincioși etc.) - organizarea unor activități caritabile <p>2.2. Observarea unor elemente de diversitate în cadrul diferitelor grupuri</p> <ul style="list-style-type: none"> - dialog pe tema unor elemente de diversitate în grupurile de apartenență - jocuri de dezvoltare a imaginii de sine și a imaginii despre celălalt, în sens pozitiv (jocuri de descriere a calităților proprii / ale colegilor, jocuri de rol „Întreabă-mă și eu îți spun despre mine” etc.) - studii de caz: „Ce ai face dacă ai fi în situația...?” - exerciții de identificare a unor elemente de diversitate, pornind de la realități din viața școlii și a comunității (existența elevilor de diferite confesiuni în clasa de elevi / școală, existența unor biserici / locașuri de cult aparținând altor culte / religii în localitatea lor etc.) - dialog privind rolul rugăciunii pentru propria persoană și pentru alții, audierea unor texte simple, în proză sau în versuri, care evidențiază adoptarea de atitudini pozitive față de propria persoană și față de alții 	<ul style="list-style-type: none"> - organizarea unor activități caritabile, în sprijinul celor bolnavi și singuri, împreună cu alți membri ai școlii, bisericii etc. - realizarea unui jurnal al clasei care specifică participarea la diferite acțiuni organizate de școală, apreciate de elevi <p>2.2. Descrierea unor elemente de diversitate în cadrul diferitelor grupuri</p> <ul style="list-style-type: none"> - conversație de grup pe tema unor elemente de diversitate în grupurile de apartenență sau în alte grupuri - prezentarea regulilor de comunicare pozitivă cu diferite categorii de persoane (persoanele cu probleme sociale, bolnave, singure etc.) - exerciții de evaluare a efectelor diferitelor fapte / comportamente / atitudini care accentuează diferențele dintre oameni, pe bază de povestiri, jocuri de rol - dialog pe tema copiilor orfani, a copiilor ai căror părinți sunt plecați în străinătate, a copiilor de la casele de tip familial etc. - simularea unor situații de relaționare pozitivă cu copiii provenind din grupuri diferite (etnice, religioase, culturale, sociale) - audierea/citirea unor texte literare sau religioase simple, în proză sau în versuri, în care se reflectă ideea de toleranță

3. Explorarea activă a unor elemente din viața de zi cu zi, din perspectiva propriei credințe

Clasa pregătitoare	Clasa I	Clasa a II-a
3.1. Explicarea semnificației unor evenimente religioase cunoscute <ul style="list-style-type: none"> - formularea de enunțuri simple, utilizând cuvinte din domeniul religios-moral - povestirea după imagini (planșe, desene, ilustrații etc.) cu tematică adecvată - realizarea de dialoguri pe baza auditei unor texte biblice și din viețile personajelor biblice - audierea și/sau învățarea de cântece, colinde etc., cu explicarea pe înțelesul copiilor a expresiilor și termenilor religioși întâlniți - organizarea de serbări școlare 	3.1. Explicarea semnificației unor evenimente religioase din viața comunității <ul style="list-style-type: none"> - povestirea după imagini (planșe, ilustrații etc.) pe tema unor evenimente religioase - dialog pe tema unor evenimente religioase semnificative din viața comunității, pornind de la experiențele elevilor - observarea unor imagini care reprezintă evenimente din viața Mântuitorului, a ucenicilor sau a altor persoane biblice - audierea și/sau învățarea unor cântări religioase, colinde etc. - organizarea unor serbări școlare 	3.1. Explicarea importanței unor evenimente religioase din viața comunității și a societății <ul style="list-style-type: none"> - elaborarea unor texte scurte, utilizând cuvinte din domeniul religios-moral sau pornind de la audite / lecturi ale unor texte biblice și din viețile creștinilor - dialog pe tema rolului unor evenimente religioase semnificative din viața comunității, pornind de la experiențele elevilor - exerciții de recunoaștere a unor evenimente / sărbători pe baza unor imagini, texte biblice și din literatura laică și religioasă - exemplificarea unor aspecte legate de evenimentele religioase, cu ajutorul mijloacelor audio-vizuale
3.2. Identificarea unor sărbători și evenimente cu semnificații religioase, cu incidență asupra vieții familiei <ul style="list-style-type: none"> - discuții privind evenimentele religioase din viața omului (binecuvântarea copiilor, botezul, nunta etc.), valorificând experiențele concrete ale copiilor - analizarea unor imagini relevante din viața copiilor și a familiilor lor (fotografii și albume de familie, imagini din sfera publică etc.) - prezentarea aspectelor caracteristice ale diferitelor sărbători - exerciții de învățare de colinde și cântări creștine - organizarea de scenete și serbări școlare - realizarea unor proiecte pe diferite teme religioase („Cum am sărbătorit Crăciunul”, „Cum ne pregătim de Paște” etc.) - realizarea de desene și confecționarea unor felicitări, ornamente, colaje etc., cu ocazia diferitelor sărbători religioase 	3.2. Prezentarea unor sărbători și evenimente cu conținuturi și semnificații religioase, cu incidență asupra vieții familiei și a comunității <ul style="list-style-type: none"> - dialog pe tema diferitelor sărbători creștine și a unor aspecte specifice acestora în viața familiei sau a comunității (modalități de pregătire pentru celebrarea evenimentului, alte obiceiuri etc.) - participarea, pe grupe de lucru, la realizarea unor proiecte cu diferite teme („Despre colind”, „Natura altfel, în fiecare zi”, „Cum sărbătorim Nașterea Domnului”, „Cum sărbătorim Paștele” etc.) - realizarea unor desene, felicitări, ornamente, colaje etc., cu ocazia sărbătorilor creștine, utilizând materiale diverse - audierea unor texte din literatură, referitoare la marile sărbători creștine participarea la sărbătorile comunității - învățarea unor poezii, la alegere, cu referire la marile sărbători creștine 	3.2. Explicarea rolului diferitelor sărbători și evenimente cu conținuturi și semnificații religioase, cu incidență asupra vieții familiei și comunității <ul style="list-style-type: none"> - dialog pe tema rolului marilor sărbători creștine și a unor tradiții specifice din viața familiei sau a comunității - participarea, pe grupe de lucru, la realizarea unor proiecte pe diferite teme (oferirea de cadouri cu ocazia sărbătorilor religioase etc.) - explicarea relației dintre diferite sărbători creștine și perioadele de vacanță sau zilele declarate nelucrătoare - analizarea unor imagini relevante din viața copiilor, a familiilor lor, a comunității privind diferite forme de manifestare a iubirii - implicarea în evenimente / ceremonii / activități legate de practici religioase și obiceiuri populare specifice comunității - audierea / învățarea unor colinde și cântări creștine - realizarea unor desene, felicitări, ornamente, colaje etc., cu ocazia sărbătorilor creștine, utilizând materiale diverse

Conținuturi

DOMENII	Clasa pregătitoare	Clasa I	Clasa a II-a
	Dumnezeu m-a creat și este preocupat de viața mea	Omul are relație cu Dumnezeu prin credință, Biblie și rugăciune	Dumnezeu este iubire
Iubirea lui Dumnezeu și răspunsul omului	Dumnezeu ne-a creat din iubire și vrea să-L iubim pe El <ul style="list-style-type: none"> - Dumnezeu este Creatorul și Stăpanul Universului (zilele creației și ziua de odihnă) - Frumusețea creației ne uimește și ne învață să-L admirăm pe Creatorul Bun și Atotputernic - Omul este cea mai importantă ființă de pe Pământ - Omul ocrotește frumusețea naturii creată de Dumnezeu 	Omul este ființa care are nevoie de Dumnezeu <ul style="list-style-type: none"> - Îi pot aduce laudă lui Dumnezeu pentru creația Sa - Dumnezeu a creat lumea - Bucurie, uimire și respect pentru Creatorul (Geneza 1:31) - Cum a intrat păcatul în lume (Geneza 3) - Dumnezeu vorbește omului prin Biblie - Omul vorbește lui Dumnezeu prin rugăciune - Jertfa și iertarea - Cain și Abel (Geneza 4) - Păcatul trebuie pedepsit (Romani 6:23) - Potopul (Geneza 6) - Știu că Dumnezeu își ține promisiunile - Noe și curcubeul - Am învățat că tot ce faci fără Dumnezeu sfârșește în încercătură - Turnul Babel (Geneza 11) - Omul înțelept și omul nebun (Matei 7:24) - Respectul - Zacheu (Luca 19:1-10) 	Omul este fiul iubit de Dumnezeu <ul style="list-style-type: none"> - Ascultă de Dumnezeu după modelul biblic (Deuteronom 6:4-9) - Biblia te face un om fericit - Cele zece porunci (Exodul 20) - Chemarea lui Moise (Exodul 3) - Îl pot urma pe Dumnezeu cu bucurie - Șarpele de aramă (Numeri 21) - Fii mulțumitor și nu cârti! - David – un om după inima lui Dumnezeu: când alege Domnul un păstor curat, tot poporul este binecuvântat - David și uriașul Goliat
Dumnezeu se face cunoscut omului	Dumnezeu este întotdeauna cu noi - Prezența atotprezentă <ul style="list-style-type: none"> - Dumnezeu este prezent în orice loc (exemple ale prezenței lui Dumnezeu în natură și în viața oamenilor; Marea luptă de la Gabaon) - Dumnezeu știe totul (despre noi și despre întreaga lume; știe când ne bucurăm și când suntem triști sau bolnavi; știe când ne pare rău că L-am supărat etc.) 	Omul este ființa care crede în Dumnezeu <ul style="list-style-type: none"> - Isus și copilașii (Marcu 10:14) - Excelența - Știu că Dumnezeu are un plan pentru viața mea - Iosif și frații săi - Pot urma căile lui Dumnezeu în orice situație - Iosif în Egipt - Pot avea încredere în planurile lui Dumnezeu fără a încerca să fac ceva prin propriile puteri - Iacov și Esau 	Dumnezeu este Tatăl nostru iubitor <ul style="list-style-type: none"> - Dumnezeu a vorbit oamenilor prin Fiul Său, Isus Hristos - Știu că Dumnezeu este un Prieten Adevărat - Avraam – Prietenul lui Dumnezeu - Știu povestea vieții lui Isaac - Jertfărea lui Isaac (Geneza 22) Excelența <ul style="list-style-type: none"> - Știu că Dumnezeu nu mă uită niciodată - Mardoheu și Estera (Estera 6)

DOMENII	Clasa pregătitoare	Clasa I	Clasa a II-a
	<ul style="list-style-type: none"> - Domnul Isus și copiii (Domnul Isus iubește și îi binecuvântează pe copii; îi păzește de rău, trimite îngerii să-i ocrotească; Primește lauda din gura copiilor - Psalmul 8) - Dumnezeu are grijă de noi (Văduva din Sarepta - minunea înmulțirii făinii și a uleiului) - Avraam – Prietenul lui Dumnezeu 		
Viața creștinului împreună cu semenii	Dumnezeu ne învață să ne iubim și să ne ajutăm unii pe alții <ul style="list-style-type: none"> - Dumnezeu a creat familia, locul unde învățăm să iubim - Familia mea - Sunt copilul Lui Dumnezeu și al părinților mei - Sunt creștin și la școală - Primii mei prieteni - Creștinii din biserica mea - Micul creștin misionar - Cum vorbesc cu cei din jur - Cuvintele „fermecateș”: „mulțumesc”, „te rog frumos”, „am greșit”, „iartă-mă” - Ce simt față de ceilalți - Cum mă comport ca un creștin 	Omul se roagă lui Dumnezeu pentru sine și pentru alții <ul style="list-style-type: none"> - Să-nveți să te rogi tu însuși - Domnul Isus în rugăciune (Ioan 17) - Integritate - Daniel se ruga de trei ori pe zi - Rugăciuni pentru toți oamenii - Două rugăciuni - Rugăciuni stăruitoare - Biblia și rugăciunea - Psalmii – Rugăciuni și laude - Fii mulțumit! - Un dar pentru Isus (Matei 14:14) - Cinci pâini și doi pești - Fii gata să ajuți! 	Oamenii își arată iubirea unii față de alții. Valori și atitudini în relațiile cu semenii <ul style="list-style-type: none"> - Rahav adăpostește doi spioni (Iosua 2) - Bunul Samaritean (Luca 10:30) - David și Mefiboșet (2 Samuel 9:3) - Fii bun! - Samuel – „Vorbește Doamne căci robul tău ascultă!” - Fii ascultător de Dumnezeu și de părinți! - Integritate - Anania și Safira (Faptele Ap. 5) - Fii cinstit! - La Biserică mă întâlnesc cu Dumnezeu, cu alți credincioși, cu presbiterii și cu alți copii. - Fii politicos! (Galateni 3:14) - Femeia care și-a brodat numele în istorie cu acul – Dorca - Fii o binecuvântare! - Respectul - Rut – femeia credincioasă
Mari sărbători creștine	Nașterea Domnului Isus, darul lui Dumnezeu pentru oameni <ul style="list-style-type: none"> - „Plecăciune ție!” (Îngerul vestește Mariei nașterea Pruncului Isus - Nașterea Domnului Isus în Betleem - darul lui Dumnezeu pentru noi (bucuria darurilor de Crăciun) 	Nașterea Domnului, în vers și în cântec <ul style="list-style-type: none"> - Îngerul Gavril și Fecioara Maria - Îngerul și Iosif - Nașterea Domnului Isus și vizita păstorilor 	Nașterea Domnului Isus, Mântuitorul lumii <ul style="list-style-type: none"> - S-a născut Mesia! - Cântarea îngerilor - Magii aduc daruri Pruncului Isus - Ce dar să-l dau Regelui?

DOMENII	Clasa pregătitoare	Clasa I	Clasa a II-a
	<ul style="list-style-type: none"> - „Nu vă temeți, căci vă aduc o veste bună!“ (Îngerul anunță păstorilor nașterea Pruncului; originea colindelor) <p>Învierea Domnului Isus, puterea lui Dumnezeu asupra morții</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ziua Învierii, motiv de bucurie și speranță (bucuria copiilor la intrarea Domnului Isus în Ierusalim, cum a murit și a înviat Mântuitorul, dovada mormântului gol) 	<p>Învierea Domnului, în vers și în cântec</p> <ul style="list-style-type: none"> - De ce a murit Domnul Isus? - Hristos a înviat! - Cântările Învierii 	<p>Floriile, Paștile și Cincizecimea</p> <ul style="list-style-type: none"> - Osana, Fiul lui David! - Răstignirea Domnului Isus Hristos - Mormântul este gol! - Cincizecimea

Lista elementelor de conținut este completată cu un ansamblu de elemente de tip predominant confesional (rugăciuni, texte biblice, cântări religioase și colinde), recomandate a fi abordate pe parcursul fiecărei clase. Acestea nu vor fi analizate ca unități de conținut de sine stătătoare, ci vor constitui modalități de exemplificare a temelor anterior menționate.

La clasa pregătitoare, propunem următoarea listă de elemente:

- audierea unor lecturi și/sau învățarea unor **texte biblice** scurte, ce pot fi corelate cu proverbe și zicători cu mesaj asemănător: „Te laud că sunt o făptură așa de minunată” (Psalmul 138:14); „Copii, ascultați în Domnul de părinții voștri căci este drept” (Efeseni 6:1); „Bucurați-vă cu cei ce se bucură și plângeți cu cei ce plâng” (Romani 12:15); „Nu întoarceți nimănui rău pentru rău” (Romani 12:17); „Paște mieluseii Mei” (Ioan 21:15); „Paște oițele Mele.” (Ioan 21:16); „Lăsați copilașii să vină la Mine și nu-i opriți; căci Împărăția Lui Dumnezeu este a celor ca ei.” (Marcu 10:14); „Omul se uită la ceea ce izbește ochii, dar Domnul se uită la inimă.” (1 Samuel 16:7); „Mila biruiește judecata.” (Iacov 2:13); „Cum v-a iertat Hristos, așa iertați-vă și voi.” (Coloseni 3:13); „Ce seamănă omul, aceea va și secera” (Galateni 6:7);
- audierea și/sau învățarea de **cântece creștine**: „Cine a creat stelele pe cer”; „Pic, pic, picurii de ploaie”; „Dragostea lui Isus e așa de mare”; „Isus pe copiii iubește”; „Isus iubește pe fiecare”; „Licurici, găze mici”; „E viu, e viu, mormântul Lui e gol”; „Domnul e bun”; „De e vânt sau de-i furtună”; „Eu sunt Domnul Dumnezeuul tău”;
- audierea și/sau învățarea de **colinde**: „Astăzi S-a născut Hristos”; „O ce veste minunată”; „Ca fulgul de nea”; „Cling clopoței în noapte minunată”; „Și azi pe străzi de iarnă”.

La clasa I, propunem următoarea listă de elemente:

- audierea și/sau învățarea unor **rugăciuni**: „Tatăl nostru”; rugăciune pentru părinți; rugăciunea înainte și după masă;
- audierea și/sau învățarea unor **texte biblice** scurte: „Cereți și vi se va da, căutați și veți găsi.” (Matei 7:7); „Rugați-vă unul pentru altul” (Iacov 5:16); „Doamne, ajută-mă” (Matei 15:25); „Dumnezeu S-a uitat la tot ce făcuse; și iată că erau foarte bune. Astfel a fost o seară și apoi a fost o dimineață: aceasta a fost ziua a șasea.” (Geneza 1:31)
- audierea și/ sau învățarea de **cântări religioase**: „Isus, știu mă iubește”; „Citește Biblia-n fiecare zi”; „Poți să fii și tu un copil”; „Dumnezeu păzi pe Moise”; „Cine a creat stele pe cer”; „Domnul mare e puternic și tare”; „Mintea omului e-o moară care macină mereu”; „Ascultarea-i calea către rai”; „Cioc, cioc, cioc și bum, bum, bum, Noe construiește-acum”; „Uite curcubeul”; „Înțeleptul casa pe stâncă și-a pus”; „Zacheu era un om mititel”; „Lăsați copiii să meargă la el”; „Ați auzit de Noe?”; „Roagă-te dimineața”; „Când mă rog Domnul răspunde – Da”; „Am o Carte ce mă nvață”; „La un colț de stradă”; „O ușă, numai una”; „Da, inima-mi era neagră”;
- audierea și/sau învățarea de **colinde**: „Într-o iesle, într-un grajd din Betleem”; „Într-un sat ne-nsemnat din Iudeea”; „Slavă sus în ceruri”; „Într-un grajd, într-o iesle”;
- audierea și/sau învățarea **cântărilor Învierii**: „Hristos a înviat din morți”; „E viu, e viu”; „Isus, Isus în iesle născut”; „Osana, binecuvântat să fie Domnul”; „Toate poverile mele-au căzut, rostogolindu-se”; „Sângele lui Isus mă spală de păcat”; „Totu-i pregătit în casa de sus”.

La clasa a II-a, propunem următoarea listă de elemente:

- audierea și/sau învățarea unor **poezii pentru copii** și **psalmi**: Psalmul 117, Psalmul 23, Psalmul 1 și Psalmul 15;
- audierea și/sau învățarea unor **texte biblice** scurte, ce pot fi corelate cu proverbe și zicători cu mesaj asemănător: „Dumnezeu este dragoste” (1 Ioan 4:8); „Tu ești Dumnezeu, care faci minuni” (Psalmul 76:13); „Slavă lui Dumnezeu în locurile preaînalte și pace pe pământ între oamenii plăcuți Lui!” (Luca 2:14); „Să vă iubiți unul pe altul cum v-am iubit Eu” (Ioan 15:12); „Să nu iubim cu vorba, nici cu limba, ci cu fapta și cu adevărul” (1 Ioan 3:18); „Dragostea nu face rău aproapelui.” (Romani 13:10); „Ascultă, Israele! Domnul Dumnezeuul nostru este singurul Domn. Să iubești pe Domnul Dumnezeuul tău cu toată inima ta, cu tot sufletul tău și cu toată puterea ta.” (Deuteronom 6:4-9);
- audierea și/sau învățarea de **cântări religioase**: „Mulțumesc că Tu m-ai creat”; „Printre munți și dealuri simt pe Dumnezeu”; „Ai grijă gură mică ce vorbești”; „Sunt prea mic să fiu printre luptători”; „Calea ce duce sus în ceruri este doar Isus Hristos”; „De la un capăt, la celălalt, pământul este plin de păcat”; „Auzi ciocanele cum bat”; „Roada Duhului – dragostea, bucuria, pacea”; „Familia mea”;
- audierea și/sau învățarea de **colinde**: „Veniți toți la ferestre, ding, dong, ding”; „Clopoței, clopoței”; „Afară ninge cu fulgi mari”; „Glorie lui Dumnezeu să-I dăm”; „Vezi cum stă culcat în paie jos”; „Ce dar să-i dau regelui?”; „Departa-ntr-o iesle”.

Sugestii metodologice

Sugestiile metodologice au rolul de a orienta cadrul didactic în aplicarea programei școlare pentru proiectarea și derularea la clasă a activităților de predare-învățare-evaluare, în concordanță cu specificul disciplinei *Religie*. Elevul va învăța, prin metode adecvate vârstei, ceea ce îi este necesar pentru dezvoltarea sa armonioasă la această etapă de vârstă și pentru a face față cu succes cerințelor școlare. La acest nivel de vârstă, cadrul didactic va urmări sistematic realizarea de conexiuni între toate disciplinele de studiu, creând contexte semnificative de învățare pentru viața reală.

Abordarea conținuturilor

Acest aspect presupune o atitudine flexibilă a profesorului de religie, prin accentul pus pe: valorificarea experiențelor de viață ale elevilor; accentuarea caracterului aplicativ al conținuturilor, creând contexte semnificative de învățare pentru viața reală. Un exemplu de abordare a conținuturilor este prezentat în tabelul următor pentru clasa pregătitoare, prin detalieri specifice la fiecare temă.

Clasa pregătitoare
Dumnezeu ne-a creat din iubire și vrea să-L iubim pe El <ul style="list-style-type: none">- Dumnezeu este Creatorul și Stăpanul Universului (zilele creației și ziua de odihnă)- Frumusețea creației ne uimește și ne învață să-L admirăm pe Creatorul Bun și Atotputernic (natura și oamenii; fenomenele naturii; ritmicitatea anotimpurilor; succesiunea zilei și a nopții)- Omul este cea mai importantă ființă de pe Pământ (crearea omului-Adam și Eva)- Omul ocrotește frumusețea naturii creată de Dumnezeu (Adam și Eva lucrau Grădina Eden și erau fericiți)
Dumnezeu este întotdeauna cu noi - Prezența atotprezentă <ul style="list-style-type: none">- Dumnezeu este prezent în orice loc (exemple ale prezenței lui Dumnezeu în natură și în viața oamenilor; Marea luptă de la Gabaon etc.)- Dumnezeu știe totul (despre noi și despre întreaga lume; știe când ne bucurăm și când suntem triști sau bolnavi; știe când ne pare rău că L-am supărat etc.)- Domnul Isus și copiii (Domnul Isus iubește și îi binecuvântează pe copii; îi păzește de rău, trimite îngerii să-i ocrotească; Primește lauda din gura copiilor - Psalmul 8)- Dumnezeu are grijă de noi (Văduva din Sarepta - minunea înmulțirii făinii și a uleiului)- Avraam – Prietenul lui Dumnezeu
Dumnezeu ne învață să ne iubim și să ne ajutăm unii pe alții <ul style="list-style-type: none">- Dumnezeu a creat familia-locul unde învățăm să iubim (ce este o familie; modelul primei familii; „nu este bine ca omul să fie singur”; importanța comunicării între membrii familiei; modelul Fiului Lui Dumnezeu, noaptea o petrecea în rugăciune, comunicând cu Tatăl Său)- Familia mea (relațiile dintre membrii familiei, rolul și exemplul tatălui; dragostea și dăruirea de sine a mamei; relațiile părinți-copii; activități religioase în familie; altarul de seară în familia mea; „Eu și casa mea vom sluji Domnului” etc.)- Sunt copilul Lui Dumnezeu și al părinților mei (raportarea copiilor la Dumnezeu; raportarea copiilor la proprii părinți; ascultarea față de Dumnezeu și față de părinți – răspuns la dragostea Lui Dumnezeu și a părinților)- Sunt creștin și la școală (școala locul unde învăț; relația cu adulții; relațiile de grup; atitudinea față de mediul școlar etc.)- Primii mei prieteni (copilăria și prietenia; colegi și prieteni; alegerea prietenilor; modele de prietenie: copilul Samuel și preotul Eli, David și Ionatan)- Creștinii din biserica mea (descrierea bisericii la care merg; legătura familiei cu biserica; De ce merg la biserică? Ce fac la biserică? Când citim Sfânta Scriptură, Dumnezeu ne vorbește; importanța predicii și a rugăciunii)- Micul creștin misionar (vizite la orfeline, scenete cu morală creștină, rugăciune pentru copiii străzii, milostenia: Lasă ca dragostea ta pentru Dumnezeu să încălzească inimile copiilor defavorizați!)- Cum vorbesc cu cei din jur (rolul comunicării în viața omului; reguli simple de comunicare; puterea cuvintelor)- Cuvintele fermecate: „mulțumesc”, „te rog frumos”, „am greșit”, „iartă-mă” (folosirea acestora ca deprinderi de bază)- Ce simt față de ceilalți (iubirea aproapelui; obiceiuri ale inimii; exemplul băiețelului care și-a împărțit mâncarea sa cu ceilalți (Ioan 6:9); Samariteanul milos (Luca 10:31); David, păstorul care-și iubea oițele)- Cum mă comport ca un creștin (reguli de comportament creștin; modele de comportament creștin în diferite contexte; exemple concrete de fapte bune. Dumnezeu vrea să-L ascultăm; poruncile Lui

sunt bune pentru noi; trăiește și acționează după modele biblice; David și Ionatan; Respectă Regulamentul Marelui Împărat; ajutorarea colegilor, copilăria și prietenii; conștientizarea termenilor duali: prietenos-răutăcios; calm-nervos; darnic-zgârcit; harnic-leneș; milos-nemilos)

Nașterea Domnului Isus, darul lui Dumnezeu pentru oameni

- „Plecăciune ție!” (Îngerul vestește Mariei nașterea Pruncului Isus
- Nașterea Domnului Isus în Betleem - darul lui Dumnezeu pentru noi (bucuria darurilor de Crăciun)
- „Nu vă temeți, căci vă aduc o veste bună!” (Îngerul anunță păstorilor nașterea Pruncului; originea colindelor)

Învierea Domnului Isus, puterea lui Dumnezeu asupra morții

- Ziua Învierii, motiv de bucurie și speranță (bucuria copiilor la intrarea Domnului Isus în Ierusalim, cum a murit și a înviat Mântuitorul, dovada mormântului gol)

Strategii didactice

Valorificarea valențelor formative ale disciplinei *Religie* promovează utilizarea de strategii didactice care accentuează construcția progresivă a cunoștințelor specifice, prin abordări flexibile și diferențiate ale conținuturilor învățării, în paralel cu formarea progresivă la elevi a capacității de autoevaluare a comportamentelor verbale și acționale, aplicabile în diferite contexte de viață din mediul apropiat al copilului.

Caracterul practic-aplicativ al disciplinei *Religie* solicită utilizarea, pentru segmentul de vârstă căruia ne adresăm, a unui cadru metodologic variat, care îmbină metodele tradiționale cu cele moderne, astfel încât acestea să devină căi pentru dezvoltarea capacității de comunicare a elevilor, pentru crearea unui cadru educațional bazat pe moralitate și religiozitate, prin care să fie sprijinită formarea de conduite precum încrederea, respectul pentru diferență, atitudinea pozitivă față de sine și față de alții, care să ajute la interiorizarea valorilor și a normelor moral-religioase.

Metodele de predare-învățare recomandate în activitățile didactice la disciplina *Religie* vizează cu precădere:

- observarea și învățarea prin descoperire, pornind de la seturi de imagini din diferite categorii (ilustrații cu conținut moral, fotografii care reflectă aspecte din viața religioasă proprie și a familiei, imagini ce fac referire la acțiuni și elemente liturgice etc.);
- studiul de caz, pentru analizarea unor situații reale sau imaginare, pornind de la experiențele de învățare și de viață ale elevilor;
- jocul de rol cu diferite teme și dramatizarea, pentru identificarea unor aspecte specifice domeniului religios, pentru analizarea și evaluarea critică a unor situații din diferite grupuri de apartenență sau pentru exersarea unor practici cu caracter moral-religios;
- conversația, pentru identificarea, împreună cu elevii, a modalităților de aplicare în viața reală a diferitelor valori religioase, pentru evidențierea trăsăturilor morale ale persoanelor biblice sau ale personajelor din diferite povestiri cu conținut moral etc.
- învățarea problematizată, prin implicarea elevilor în rezolvarea unor situații-problemă simple, pornind de la prezentarea unor aspecte și evenimente cu valențe morale;
- portofoliul pe diferite teme, metodă ce permite exersarea lucrului pe grupe și dezvoltarea competențelor de colaborare, prin realizarea unor: desene, colaje, texte scurte, „cărți”, colecții de imagini sau fotografii etc.

Aplicarea metodelor anterior descrise presupune utilizarea unor mijloace de învățământ variate, în special a celor cu caracter intuitiv, ilustrativ și oferă contexte de alternare a diferitelor forme de organizare a activității (individuală, în grupuri mici, frontal), de realizare a unor activități religioase specifice (audierea de povestiri, rugăciuni, texte și cântări religioase, colinde etc.), de implicare a elevilor în diferite activități extrașcolare, care completează și îmbogățesc demersurile didactice desfășurate prin ora de religie. Astfel, se recomandă ca profesorul de religie să utilizeze mijloace didactice adecvate: planșe ilustrative, jetoane adaptate temelor abordate, softuri educaționale, CD-uri și DVD-uri cu filmulețe, prezentări educative cu ajutorul noilor tehnologii, jocuri (cuburi, puzzle etc.), adaptate conținuturilor propuse; culegeri de texte literare în versuri și proză, cântece necesare ca suport pentru serbări și lecții curente; fișe pentru desen; jucării necesare derulării jocurilor didactice.

Contexte și medii de învățare

Ora de *Religie* nu înseamnă numai activitatea obișnuită a profesorului cu elevii în sala de clasă. Prin specificul ei, educația religioasă permite organizarea unor contexte variate de învățare, care să-i

motiveze pe elevi pentru participarea activă și să le susțină interesul pentru domeniul *Religiei*.

Așadar, cum și unde anume se pot organiza activitățile de învățare la disciplina *Religie*?

- Învățăm în sala de clasă! În sălile de clasă, profesorul poate organiza diferite activități de predare-învățare cu elevii: lecții obișnuite de prezentare de noi teme, întâlniri cu personalități relevante pentru domeniul religiei, discuții pe teme religioase cu părinți sau cu alți membri ai comunității etc.
- Mergem la bibliotecă! Profesorul de religie, împreună cu elevii, poate organiza activitatea la biblioteca școlii sau la altă bibliotecă din comunitate. În aceste contexte de învățare, elevii pot fi încurajați și susținuți să se familiarizeze cu spațiul bibliotecii, să observe cum se caută o carte, să participe la întâlniri cu diferite personalități.
- Profesorul poate organiza cu elevii vizite la alte biserici în diferite ocazii și scopuri: oferirea de cadouri.
- Leșim în alte spații din afara școlii! Profesorul de religie și elevii pot derula activități de învățare și în contexte extrașcolare precum: mersul la cinematograful pentru vizionarea unor filme pe teme religioase relevante din perspectiva acestei materii de studiu, vizitarea unor muzee, plimbarea pe stradă/ prin parc pentru observarea comportamentelor oamenilor și analiza acestora din perspectiva moralei religioase.
- Mergem în excursii! Profesorul de religie poate organiza excursii cu elevii, pe un traseu care să cuprindă muzeele mănăstirilor.
- Căutăm pe Internet informații și imagini cu caracter religios! În afară de faptul că unele lecții sau teme pot utiliza platforme educaționale, profesorul poate să descopere pe Internet, împreună cu elevii, informații relevante despre specificul vieții religioase din spațiul proxim sau din alte arealuri geografice și culturale, poate urmări secvențe muzicale, filmice, liturgice ce sunt corelate cu temele planificate.

Aspecte privind evaluarea

Evaluarea reprezintă o componentă organică a procesului de învățământ. Se recomandă cu prioritate metode moderne de evaluare precum: observarea sistematică a comportamentului elevilor, centrarea pe progresul personal, autoevaluarea, realizarea unor proiecte care să valorifice achizițiile copiilor și să stimuleze în același timp dezvoltarea de valori și atitudini, în contexte firești, sincretice, adaptate vârstei. Este recomandabil ca evaluarea să se realizeze prin raportare la standarde generale și nu la nivelul clasei. De asemenea, evaluarea orientează cadrul didactic în reglarea strategiilor de predare, pentru o mai bună adecvare la particularitățile individuale și de vârstă ale elevilor.

Procesul de evaluare va pune accent pe recunoașterea experiențelor de învățare și a competențelor dobândite de către copii în contexte nonformale sau informale. Evoluția copilului va fi înregistrată și discutată cu părinții. În întreaga activitate de învățare și evaluare va fi urmărit, încurajat și valorizat progresul fiecărui copil în parte.

Grupul de lucru

Rusu Ieremia	Institutul Teologic Creștin după Evanghelie „Thimoteus” București
Onucu Angela	Liceul Tehnologic „Mihai Eminescu” Dumbrăveni, Suceava
Ursache Liviu	Institutul Teologic Creștin după Evanghelie „Thimoteus” București